

De kaldte os Barakunger – Små fortællinger fra efterkrigstiden

Af Bjarne Steen Larsen

Forlag: Historia 2019, 89 sider, pris: kr. 199,95

ISBN: 978-87-93663-99-2

Anmeldt af Helle Hammerstad, historielærer, marts 2019

Bogen er en erindring af Bjarne Steen Larsen, der er født i 1945 og opvokset i husvildebarakkerne i Vanløse. Området blev opført i 1920'erne som følge af stor boligmangel i København og var tænkt som midlertidige boliger, men kom til at eksistere helt frem til 1972, hvor de sidste blev revet ned. Området blev også kaldt "Barakkeren", "Mahogniby" og "Knivstikkerlejren" og var præget af fattigdom, store børneflokkede, høj arbejdsløshed og meget småkriminalitet. For børnene var tæven en daglig kost, og for de voksne var hverdagen præget af kampen for at få mad og tøj til de mange børn.

Vi får herlige historier om, hvordan skolegården var opdelt med en 10 centimeter bred stribe på asfalten, som markerede drenge- og pigeafdelingen – og konsekvenserne når man kom på tværs af gårdvagt Bülow. Ligeledes får vi anekdoter om hvordan forfatteren blev fast ølhenter for træsløjdlærer Horsbøll samt erindringer om hvordan der kunne skaffes elektricitet med snydeprop på trappeopgangen, når der var lukket for strømmen på grund af manglende betaling.

"Langs med Damhussøen stod skilte med fiskeri samt badning forbudt, men vi små unger kunne jo ikke læse, så vi bestilte ikke andet end at bade og fiske i søen" (side 61) Vi hører også om, hvordan ferier og varme sommerdage blev tilbragt ved Damhussøen og de uoverensstemmelser, det kunne give med parkvagten. "Men vagten havde jo sit at gå efter. Han sagde altid, at "når jeg kommer tilbage, og I ikke er skrubbet af, så skal I fanme se, hvad der sker med jer." Men det var sgu sjovt, for vi var lige så snu, som han troede, han var." (side 62)

Alt i alt et herligt stemningsbillede af 1950'ernes København, set fra samfundets fattigste, som efterkommere af polske indvandrere.

Bogen er skrevet i et let fortalt sprog med ordforklaringer på nogle af ordene fx sveder, grab, losse. Hvis man kan abstrahere fra, at ordet "sgu" er flittigt brugt, og at partifarven meldes kraftigt ud, samtidig med at der kommer nogle lidt malplacerede bemærkninger om ADHD mv, som forfatteren anser for modenavne/titler, der kan "give læger, pædagoger, psykologer og psykiatere en helvedes masse at lave og nogle gode kroner i kassen" (side 86). Kan man abstrahere fra det, er den en fin hurtigt læst bog med en humoristisk tone om en barsk barndom blandt samfundets nederste lag. Alene det, at Barakkerne også bliver kaldt knivstikkerbyen, fortæller en del om stedet. Men trods fattigdom og kampen for mad og tøj, skildrer bogen et sammenhold mellem børnene i "gården", ikke mindst når det gælder om at forsvare sig mod "bander" fra de andre gårde eller at undgå, at fogeden kommer og finder nogle hjemme.

Bruges bogen i historieundervisningen i grundskolen, er det værd at undervise eleverne i, at skønlitterære forfattere ikke har faghistorikerens forpligtelse over for de faktuelle kendsgerninger. Derfor skal oplysningerne tjekkes bl.a. med en analyse, vurdering, kritik og overblik over tidsmæssige og årsagsmæssige forløb. En erindring er fortællerens beretning om det, man har oplevet, som ikke er glemt eller fortrængt og kan derfor være en upålidelig størrelse til at få oplysninger om en historisk periode.

Uddrag kan bruges til at få klassen til at sammenligne med ghettobebyggelser i dag og kan også bruges sammen med beskrivelser fra rigsarkivets samling af beretninger fra andre perioder. Det er oplagt at lade eleverne diskutere om en fortælling som denne kan bruges som kilde til at få oplysninger om fattige i 1950'erne, eller hvordan vi kan tjekke andre kilders beskrivelser, og sidst men ikke mindst få dem til at få deres bedsteforældre til selv at fortælle om deres barndom.